

1792/413 n. 23.

AZ ÉRMELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

1913 évi szeptember hó 23-ik
napján Székelyhidon tartott
rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Kiadta:

Dr. Veress István

egyházmegyei főjegyző.

AZ ÉRMELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

◆ 1913. évi szeptember hó 23-ik ◆
◆ napján Székelyhidon tartott ◆

rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Kiadta :

Dr. Veress István
egyházmegyei főjegyző.

AZ ÉRMELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

1913. évi szeptember hó 23-ik napján Székelyhidon tartott

rendes közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽▽

JELLEN VOLTAK :

Végh József esperes és dr. Babós János
egyházmegyei gondnok elnöklete alatt :

a) Tanácsbírák :

Egyházi részről:

Szatmári Sándor
Bányai László
Takács Zsigmond
Szabó Mihály
Balogh Ferenc

Világi részről:

Konrád László
Fráter István
Farkas Gábor
Pappszász Lajos
Bónis Elemér

b) Tisztviselők :

Egyházmegyei főjegyző : dr. Veress István.
Világi főjegyző : dr. Várady Miklós.
Egyházi aljegyző : Szentkirályi Károly.
Egyházmegyei pénztárnok : Takács Zsigmond.
Egyházmegyei számvevő : Bányai László.
Egyházmegyei ügyész : dr. Gulácsi Sándor.
Orsz. lelkész nyugd. int. pénzt. : Kalmár István.

c) **Az egyházak képviselőiben :**

- Albis: Kalas István lelkész, Bereczki József gondnok.
 Álmosd : Székelyhidi Béla h. l., Nagy Bálint g.
 Apátkeresztur : Csuka Ferenc l., Bende Lajos g.
 Asszonyvására : Bakos József l.
 5 Bagamér ; Bányai László l., Bertalan Dániel g.
 Bályok : Kalmár István l.
 Berettyószéplak :
 Bihardiószeg : dr. Veress István l., B. Nagy Sándor g
 Biharfélegyháza : Végh Lajos l.
 10 Biharvajda :
 Csokaly : Simon Elek l., Farkas Gábor főgondnok.
 Érábrány : ifj. Debreceni László s. l., Tóth József g.
 Éradony : Laczák Dezső l., Várkonyi Imre g.
 Érbogyoszló : Jakab József l., Somlyai Ferenc g.
 15 Érkeserü : Nagy József gondnok.
 Érköbölkut : Varga Béla l., Bónis Elemér pr.
 Érmihályfalva : Szatmáry Sándor l., Konrád László pr.
 Érolaszi : Dajka István l.
 Érsemjén : Végh József l., Béres Sándor g.
 20 Értarcsa : Molnár József.
 Gálospetri : Takács Zsigmond l., Fráter István pr.
 Hegyközszentimre :
 Hegyközszentmiklós : Silye Gábor l., Erdei Lajos g.
 Kiskereki : Lengyel Pál l.
 25 Kokad : Bodor Pál l. Kovács Gábor g.
 Kóly ; Szentkirályi Károly l., Szücs József g.
 Magyarkecz :
 Margitta : Balogh Ferenc l., Ungvári Lajos g.
 Micske : Rác Lajos l., Zöld István g.
 30 Mónuspetri : Kiss József g.
 Nagyléta : Bodor Pál felügyelő lelkész.
 Ottomány : Szabó Mihály l., Geszti Miklós g.
 Piskolt : Ablonczy Béla s. l.

- Poklostelek : Kiss Sándor l., Karajos Imre g.
 35 Szalacs : Nagy Imre l., Bakó János g.
 Székelyhid : Szabó Zoltán l., Bokor József g.
 Szentjobb : Csokonai József l., Fodor Sándor g.
 Tóti : Józsa Gábor l.
 Ujléta : Bogdán János l.
 40 Vedresbárány : K. Szabó József l.

d) Választott tanítói képviselők:

Molnár Antal (Bagamér)	Szatmári Károly (Bályok)
Kiss Lajos (Bihardiószeg)	Csóka Lajos (Asszonyvására)

88. sz. Végh József esperes ur buzgó imádságban kérve Isten áldását a közgyűlés munkálkodására, lendületes szavakkal üdvözli a megjelenteket s a

gyűlést megnyitja.

89. sz. A gyűlés megnyitása után egyházi főjegyző számba veszi a megjelenteket.

Az összeszámlálásból kitűnik, hogy az elől megnevezett tagok az elnökséggel együtt 70-en vannak jelen. Távolmaradásukat betegségükkel kimentették: Fazekas Imre tanácsbíró és Végh István egyházmegyei világi aljegyző.

90. sz. Esperes beterjeszti az egyházmegye valláserkölcsi és anyagi állapotáról szóló részletes évi jelentését:

Esperesi jelentés

az érmelléki ref. egyházmegye 1912. évi valláserkölcsi és anyagi állapotáról.

Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei közgyűlés!

Tavaszi közgyűlésünktől nyert megbízatás alapján egyházmegyénk 4 körében, 4 bizottság végezte az egyházlátogatást. Esperes, gondnok, Lengyel Pál lelkész s Csóka Lajos tanító dékánok a székelyhidi kört s az egyesített Nagyléta s diószegi körből miniszteri megrovásban részesített Kokad s Csokaly iskoláit; Szabó Mihály, Farkas Gábor tanácsbírák, Bodor Pál lelkész s Kiss Lajos tanító dékánok a nagylétai s bihardiószezi egyesített kört látogatták; Takács Zsigmond, Magyar Miklós tanácsbírák, Ürögi Sándor dékán társaságában az érmihályfalvai; Balogh Ferenc, Fráter István tanácsbírák, Kiss Sándor lelkész s Szatmári Károly tanító dékánok pedig a margittai körben végezték a szokásos vizitációt. Buzgó segítő társaim hálám mellett az egyházmegyei közgyűlésnek méltó elismerését joggal igényelhetik.

Mielőtt egyházmegyém vallás-erkölcsi s anyagi állapotának ismertetéséhez kezdenék, 1912. évi jelentésemre hozott 3. sz. egyházmegyei végzés a.,—g., pontjaira tisztelettel jelentem: a) Az egységes nyomtatványok behozatalát mindenütt sürgettem. b) Az iskolák, illetve tanítók osztályozására felkértem a látogató küldöttségeket s ma már jelentésemben a kitünők külön is fel vannak tüntetve. c) Bihardiószeg az önálló kántorság felállítására figyelmeztetve lévén, a kérdés sikeres megoldásán fáradozik ma is. d) A csokalyi, szentjobbi gyengének minősített, a kokadi s albisi fegyelmileg is büntetett iskolákat, illetve tanítóit gondnoktársammal személyesen látogattam meg s jóleső érzéssel jelenthetem, hogy úgy Varga Béla albisi, mint Vallner Ferenc kokadi tanítók teljes megelégedésünket érdemelve ki, határozottan jó eredményt mutattak fel. Javult valamit a szentjobbi, egy állapotban maradt a csokalyi fiuiskola. Mindkét tanító által kilátásba helyezett kettőzött szorgalom ígéretének kivétele után most ezuttal

kivételesen még nem kérünk külön intézkedést, félév multával az elnökség készséggel kiszáll s a nyert eredmény alapján megteendi a szükséges intézkedéseket. e) Álmosd a vett utasítás dacára az V. osztályt még sem állította fel. f) A nagylétai presbyterium a vett utasításnak eleget tett. g) Marjay Péter az egyházmegyei pénztárból előre kivett fizetését visszatérítette, orsz. lelk. nyugdíjintézeti járulékait kiegyenlítette. A nagylétai egyház követeléseit magánuton keresheti.

I. Vallás-erkölcsi s anyagi állapot.

A sors különféle csapásai következtében anyagi javakban gyengülő, nehéz gondokkal küzdő hiveinknek vallás-erkölcsi életében a kishitűségnek gyarló kétségeit nagyon sok esetben a hit, a bizalom felemelő s boldogító érzete szünteti meg! A csapások sujtoló vesszője alatt jobban megismeri az ember az Istent s a sokszor megbántottal békében lenni igyekszik, fél, remeg, megtanul imádkozni a hitetlen is! Így, s e miatt lettek talán a mult év folyamán népesebbek templomaink! Az ünnepi s vasárnapi istentiszteleteket látogató hivek szép száma legalább ezt látszik bizonyítani.

Az egyházmegye 39 anyaegyházában nagyobb ünnepeken és vasárnap d. e. kivétel nélkül egyházi beszédet, d. u. 34 helyen felváltva káté, biblia-magyarázatot, 5 helyen csak imádságot hallgatnak hiveink. Hétköznapokon 12 helyen rendes istentisztelet tartatik, a többi helyen inkább csak advent s böjt heteiben, a szokásos egyházkeléskor. A köznapi istentiszteleteken bibliamagyarázat rendszeren adventben tartatik.

A vallásos élet fokozására Bagamér a tanítók által dicséretesen vezetett ifjusági egylet körében fejt ki tevékeny munkásságot, vallásos esték, felolvasások, nyilvános szini előadások keretében.

Bihardiószeg, Érabrány, Éradony, Margitta, Hegyközszentmiklós gyakorlati felolvasás estéket tartanak, mikén a hivek kor és nem különbség nélkül szép számban szoktak megjelenni.

Érbogyoszló, Értarcsa, Kóly, Érmihályfalva, Éradony énekkarokat szervezve, nagyobb ünnepeken s nevezetesebb ünnepélyeken közreműködésök által emelik a fényt, növelik a hatást.

39 egyházunkban a „Téli ujság“ 975 példányban van megrendelve.

A konfirmációhoz — mely legtöbb helyen évváró vizsga előtt tartatik meg — 15 helyen személyesen a lelkész, a többi helyeken a tanítók készítik elő a növendékeket.

Az urvacsorát 6 esetben 34393 vették fel. Betegeink rendszerint rendes urvacsoraosztáskor szoktak részeseülni a szent jegyekben, de 16 egyházban kívánatra bármikor kiszolgáltatják.

Szektáriusok közül:

Nazarénus: 45; baptista: 539; felekezetenélküli: 50.

Egyházi szertartást mellőztek 23 esetben.

Vadházasságban él 118 pár.

Áttért hozzánk 21.

Kitért 12.

Felekezetenélküli lett 4.

A szegények felsegítésének gondját csaknem minden egyházunkban a politikai község viseli eléggé meg nem dicsérhető jóakarattal. Vannak egyházak, hol a szegény iskolás gyermekeket tanszerekkel, sőt ruhával is segíti a fenntartó testület.

Kegyves adományok az egyházak részére az 1912. évben.

1. *Albis.* Az urasztalát minden alkalommal a hivek látták el 60 K értékben. Egy peres szőlőföld árából az egyháznak hagyatott 100 K

Összesen: 160.—

2. *Álmosd.* Iskolaépítésre gyűjtés után kegyes adomány 190 K

Toronyóra javításra 162 „

A hivek által adott urvacsorai kenyér és bor 50 K

Összesen: 402.—

Átvitel: 562.—

	Áthozat:	562.—
3. <i>Apátkeresztur</i>		
4. <i>Asszonyvására</i> . Urvacsorai kenyér és bor a hivek által adva	Összesen:	60.—
5. <i>Bagamér</i> . Templomkert kerítésre Végh István és neje 50 K, Bányai László s neje 50 K, Aszalós Dániel és neje 20 K, Lakatos József és neje Ármás Ágnes 5 K, özv. Vida Dánielné 2 K, Lakatos József és neje Vetési Julianna 5 K. Orgona javítási alapra Szatmári Zsuzsánna Vida Dániel neje 50 K.	Összesen:	182.—
6. <i>Bályok</i> . Debreczeni Mihály orgona alapra 4 K, gróf Károlyi Imre uradalma az urasztalához 36 K, 92 f.	Összesen:	40.92
7. <i>Berettyószéplak</i> , Urasztali kenyér s bor a hivektől 70 K, templom stukaturozásra Takács József lelkész 600 K, templom stukaturozásra Vályi Sándor egyháztág 600 K, Templomkert di- szítésre Lipeczky Dezsőné 20 K, Templomkert diszítésre Széplaki nőegylet 46 K, Templomkert diszítésre Temetkezési Egylet 40 K.	Összesen:	1376.—
8. <i>Bihardiószeg</i> . Orgona-alapra Nagy Károly 50 K, ifj Nagy Sándor 2 K, Dusa Gizella egy kenyértartó 50 K. Az egyház szükségeire Bihar- diószegi Takarékpénztár 75.40 K, Varga István 5 K, Kardos Györgyné 100 K, Urvacsorához többen kenyeret 17 K	Összesen:	297.40
9. <i>Biharfélegyháza</i> . Vármegyei jóváhagyás mellett Biharfélegyháza község 800 K évi segélyt szavazott meg a biharfélegyházai iskolák részére, mi ha 5% mellett kamatozó tőkét veszünk számi- tásba 16000 K tőke ajándéknak felel meg. Itt azonban mint segélyt csak az évi adományt tün- tetik fel. Prinyi Mihályné hagyott 20 K-t, öreg Komlósi Bálint 30 K-t, Kalmár Zsigmond 20 K-t, Ujlaki Gáborné 20 K-t, Matek János 20 K-t.	Összesen:	910.—
	Átvitel:	3428.32

Átvitel: 3428·32

10. *Biharvajda*. Erdei Lajos s neje Balogh Margit 2300 K költséggel uj orgonát készítettek. Borbély Mihály egy uj toronyórát csináltatott: 1000 K. Des Combes Margit debreceni uri leány 120 K. értékű terítőt adott a szószékre. Rutter Emil neje Pallay Ilona pesti lakos egy ezüst urvacsorai kelyhet adományozott 150 K értékben; Széles Sándor nagyvárad lakos 2 drb. templomi perselyt 60 K értékben. A templomot a hivek önkéntes adományozás útján köveztették ki: 500 K; az urasztalát a hivek látták el: 50 K.

Összesen: 4180.—

11. *Csokaly*. A hivek 100 K-t adományoztak szegény isk. gyermekek számára .

Összesen: 100.—

12. *Érábrány*. A Gusztáv Adolf-egylet az egyháznak 200 K. segélyt adott; az urasztalát a hivek látták el 34 K.

Összesen: 234.—

13. *Éradony*. A hivek által adott urvacsorai kenyér és bor 50 K; bálokból tiszta jövedelem 139·90

Összesen: 189·90

14. *Érbogyoszló*. Az uj nagyharang költségeihez adományoztak: Bánya Imréné Ötvös Julianna 20 K-t; Jakab József lelkész 100 K-t; Kócza Istvánné 20 K-t; Gáspár Dániel 100 K-t; Móricz Márton s neje 20 K-t; Leelössy János jegyző 100 K-t. Az urasztalához a hivek 50 K-t

Összesen: 410.—

15. *Érkésérü*. Az urasztalát a hivek látták el.

Összesen: 50.—

16. *Érköbölkut*. A hitelszövetkezet az iskolás gyermekeknek 30 K adományozott; Ozmic Anna az urasztalához egy futót 30 K értékben; a Ref. Segélyegylet 124 K-t. A szent asztalt a hivek látták el 40 K értékben

Összesen: 224.—

Átvitel: 8816·22

Áthozat: 8816·22

17. *Érmihályfalva*. Egyházfentartási alapra: özv. Kovács Zsigmondné 50 K. Az érmihályfalvai takarékpénztár tanszerekre 100 K. Többen az urvacsorához bort és kenyeret adtak 84 K, értékben; Szabó Andrásné 1 ezüst poharat 80 K; Kovács Ágnes s Kovács Karolina egy urasztali kendőt 12 K; Hukucs János s neje 2 drb sárgaréz tálcát adományoztak 40 K értékben . . . Összesen: 336·70

18. *Érolaszi*. Sárossy Imréné Juhász Erzsébet asszony 30 hold földet hagyományozott az egyháznak 24000 K értékben, a birtok már az egyház nevéen áll, de a haszonélvezet ma még a hagyományozó férjét illeti. . . . Összesen: 24000·—

19. *Érsemjén*. Lelkészi lakon eszközölt átalakításhoz a Hitelszövetkezet 75 K-t; Pásztor Lajos 40 K-t; Végh József lelkész 400 K-t adományozott. Az urasztalát a hivek látták el 50 K értékben Összesen: 565·—

20. *Értarcsa*. Az urasztalát a hivek látták el 50 K értékben. Mátéh Sándorné 1 drb. selyemkendő 10 K Összesen: 60·—

21. *Gálospetri*. Orgona alapra: B. Szabó Sándorné 20 K; a ref. ifjak báljövendelméből 277·86 K Összesen: 297·86

22. *H.-K.-Szt. Imre*. Az urasztalát a hivek látták el 50 K értékben: egy névtelen adományozó 90 fill. Összesen: 50·90

23. *H.-K.-Szt.-Miklós*.

24. *Kiskereki*. Urvacsorához adott kenyér és bor értéke Összesen: 18·—

25. *Kokad*. Biró Bálint és neje Viola nevű leányok konfirmálása emlékére egy plüsch bársony szószéki terítőt készítettek 60 K értékben. Többen az urasztalához adtak 20 K értékben. Összesen: 80·—

26. *Kóly*. Az urasztalát a hivek látták el 30 K értékben, a templom és toronyépítésre begyűlt 30 K. Összesen: 60·—

Átvitel: 34284·68

	Áthozat:	34284·68
27. <i>Magyarkéz.</i> A polgári község iskolai könyvekre 40 K.	Összesen:	40·—
28. <i>Margitta.</i> Egyházi és iskolai célokra: Margittai takarékpénztár 100 K; Népbank 80 K, Temetési társulat 133 K. Egyházi bálókból felül-fizetés az iskolai pénztár javára 506·90 K. Szegény gyermek felruházására: Szücs István 2 K, Molnár Imréné 2 K. Templom és orgona javára: Ungváry Lajos 50 K. Egyházfenntartási alapra: G. Nagy Lajos s neje Szöllősy Ágnes 100 K, néh. Varga Ferencné, szül. Kecskeméti Eszter 200 K, néh. özv. Verebei Sándorné Kulcsár Ágnes 200 K. Szegények részére: id. Bundik Antalné 1 K. Iskolai jutalomdíjra Margitta város 10 K. Az egyház közszükségleteire: Porcsalmi István 16 K, Bundik Károly 20 K, Asók János 10 K, Horváth Dánielné, Csata Veronika 3 K, Csengeri István 5 K. Iskolafelszerelésre begyűlt 121·10 K. Az urasztalát a hivek látták el 54 K értékben.	Összesen:	1614·—
29. <i>Micske.</i>		
30. <i>Monospetri.</i>		
31. <i>Nagyléta.</i> Temetések alkalmával harang-alapra 280 K. Takarékpénztár ösztöndíj adománya 30 K	Összesen:	310·—
32. <i>Ottomány.</i> Lelkész ad az urasztalához bort 40 K, többen kenyeret 24 K értékben	Összesen:	64·—
33. <i>Piskolt.</i> Schwarcz Hugó bérlő 5 K	Összesen:	5·—
34. <i>Poklostelek.</i> Az urvacsorához ajándékozott kenyér és bor 45 K, Harangra: Popovics Mihályné 4 K, Kovács Lajos 2 K, Hitelszövetkezet 114 K, Kiss Gábor 10 K. A Tunyoghy család egy ezüst keresztelési edényt adományozott 170 K értékben. Pálffy István a szószékre zöld posztó terítőt adott 40 K értékben. (Legátusnak külön adtak a hivek 116 K-t.)		
	Összesen:	385·—
	Átvitel:	36702·68

	Áthozat:	36702.68
35. <i>Szalacs.</i> Építkezési alapra: Mező Lászlóné 40 K, Beke András 40 K. Szegény gyermekek alapjára néh. Szántó József 100 K. Összesen:		180.—
36. <i>Székelyhíd.</i> Érmelléki takarékpénztár orgona alapra 40 K, Népbank szegény gyermekeknek 50 K, Multságokból 160 K, Kis Károly 5 K, Berekszászi Ágnes egy terítő 10 K, özv. Szabó Mihályné egy terítőt 4 K értékben. Az urasztalához a hivek 72 K. Összesen:		341.—
37. <i>Szentjobb.</i> Erdei Sándor szószéki terítőre 25 K, Közsükségletre: Klór Antal 10 K, Karácsony J. 2 K, Szentkirályi K. 2 K, keresztelő edényre: Hegedüs István 15 K, Kertész Béla 10 K. Összesen:		64.—
38. <i>Tóti.</i> Az urasztalát a hivek látták el. Összesen:		37.20
39. <i>Ujléta.</i> Az urasztalát a hivek látták el. Összesen:		20.—
40. <i>Vedresábrány.</i> Az urasztalát a hivek látták el 20 K értékben; harangalapra a hivektől begyűlt 19.36 K. Összesen:		39.36
	Összesen:	37367.24

A hivek áldozatkészségét minden szónál hangosabban dicsérik e számok! A kisebb adományokért már itt, a nagyobbakért ezen kívül jegyzőkönyvi kivonatban fejezi ki köszönetét egyházmegyénk.

Egyes egyházaink különféle címeken jótékony célokra 1637.51 K-t adtak ki az elmúlt év folyamán.

II. Anyagi élet és igazgatás.

Az egyházmegye minden egyházában törvényesen megalakított presbyterium működik. Jegyzőkönyveit 4 hely kivételével mindenütt a tanító, mint megválasztott presbyteri jegyző vezeti. A rendesen vezetett anyakönyvek mellett, ma már csaknem kivétel nélkül be van állítva az áttértek s kitértek anyakönyve is. Az egyházkerületi s megyei jegyzőkönyvek összegyűjtve őriztetnek meg; a körrendeleteket legtöbb helyen megőrzik s kivonatolva iktatják el. Az új vagyonelettár minden helyen megvan; felülvizs-

gálatával s megerősítésével őszi közgyűlésünk fog foglalkozni. Lelkészi naplót, iktató könyvet, posta könyvet minden egyházban találtunk; hol hiányokat észleltünk azok pótlására megtettük a szükséges intézkedéseket. Az ingatlana minden egyháznak telekkönyvileg rendezve van. Anyakönyv beszerezve; paróchiális, ifjúsági, s tanítói könyvtárak legtöbb helyen beállítva, némely helyen pedig most van rendezés alatt!

Az 1912. évi gondnoki számadások tanúsága szerint, melyeket számvevőszékünk tételenként átvizsgált,

bevétele volt az egyházaknak összesen	335318·80 K
kiadása „ „ „ „	320196·21 „
Maradvány:	15122·54 K
Kintlevő követelése:	26271·43 K
Egyházainknak alapítványszerű készpénzvagyon van	230157·61 K
Egyházunknak adóssága van különféle címeken	280607·71 K

Az adósságok egy része közalapi teher lévén csekély 1¹/₂%-a törlesztik hivaink, a többi után 6—8% kamatot fizetnek.

Az egyház állami adója, illetve fizetve van mindenütt. A földadót a hivatalnoki ingatlanok után rendszerint az egyház fizeti; 6 helyen a fizetéslevél értelmében szerint lelkész, tanító és egyház közösen.

Fizetések, járulékok kiszolgáltattak mindenütt, Biharvajda és Csokaly kivételével, hol is az előbbi helyen lelkész fizetéséből 94·82 K, az utóbbi helyen 458·80 K maradt fizetetlenül.

Egyházi adóhátrányt mutatnak a jegyzőkönyvek Biharfőlegyházán, Érmihályfalván, Kólyon, Margittán, Micskén, Vedresábrányban, Bihardiószegen; ezek azonban a vett jelentések szerint az év folyamán már nagy részben befolytak.

Az egyház épületei — Szentjobb kivételével — mind a Fonciére budapesti biztosító intézetnél vannak biztosítva 613494 K érték-Szentjobb utasítva lett, hogy a kerület által kötött szerződés értelmében biztosítását a Hazai-tól haladéktalanul vigye át a Fonciérehez. Az értéken alól biztosító egyházak mind fel lettek szólítva ismételtén a bevallások helyesbitésére.

Uj építés eszközöltetett az egyházmegye területén 68404·76 K értékben, melyből Bagamér 3700 K, Bihardiószeg 1380 K, Érbogyoszló 2700 K, Érmihályfalva 394·96 K, Gálospetri 1125 K,

H.-K.-Szt.-Miklós 12580 K, Monospetri 808 K, Ottomány 13700 K, Szalacs 17885 K, Tóti 5000 K, Vedresábrány 224·96 K-t épített be. H.-K.-Szt.-Miklós, Szalacs, Ottomány, Tóti új iskolákat s tanítói lakásokat emeltek a többi építkezések, nagyszabású átalakítások s újítások voltak.

Épületjavításokra, tartozásokra 20844·99 K-t fizettek ki egyházaink.

Most van építés alatt a piskolti, az értarcsai iskola.

Folyton emelkedő s a kor kívánalmainak megfelelő újabb iskoláink s lelkészi, tanítói lakásaink míg egyfelől jóleső örömmel töltetnek el, nem lehet szemet hunynunk a XX. század szégyenét képező rozoga templomok, iskolák, paróchiák s melléképületek előtt. A lelkészlak s melléképületek tarthatatlanok, újra építendőek Biharvajdán, Csokalyon, Magyarkéczben, Ujlétán, Érolasziban, Piskolton, Tótiban. Templom, torony fedelezendő, renoválandó Biharfélegyházán, Érábrányban, Érköbölkuton, Kólyon, Micskén, Szentjobbon, Tótiban, Vedresábrányban. Sürgős javításra, illetve újraépítésre várnak Álmosdon a melléképületek, Magyarkéczben az iskola s a mellékhelyiségek. H.-K.-Szt.-Imrén a fiúiskola s minden melléképület, Érköbölkuton az iskolák fedele, Biharvajdán az iskola, Nagylétán a két lány-tanító lakása, Ottományban a lelkészi maktár, Szentjobb, Tóti, Ujléta s Vedresábránynak csaknem minden melléképülete.

III. Népiskolai adatok.

Tanköteles 6—12 évig fi	3066	nő	3033	összesen:	6099
Feljárt	2769	„	2700	„	5469
Iskolát elhagyta	203	„	253	„	456
Iskolázatlan	94	„	83	„	177
Tanköteles 12—15 évig „	998	„	1006	„	2004
Konfirmáltatott	262	„	251	„	513

Az elmúlt évben működött egyházmegyénkben 77 tanító; ebből fitanító 60, nőtanító 17; képesített 76, nem képesített 1; állandó 75, ideiglenes 2. Igazgató tanító van 6 helyen. Folyó évben szerveztetett 4 új állás.

Iskolai tanszerek, butorok, tanítók s tanulók könyvtárai 36707 K-t képviselnek. I—VI osztályú iskola van 71; I—V. osztályú 5; I—IV. osztályú egyedül az álmosdi fiúiskola.

Iskolai kiadások az egyházmegyében.

Tanítók készpénz, föld, termény s naturálék	
évi fizetése	122442.— K
Dologi kiadások, tanítói nyugdíj járulék	1988.— „
Adók	1423.— „
Épület fentartás, s biztosítás	8574.— „
Takarítás, fűtés	8000.— „
Butor, tanszer, könyvtár	4753.— „
Vegyesekre	1423.— „
Rendkívüli kiadások, építkezések	64279.— „
Összes kiadás:	212892.— K
Ebből fizetéskiegészítési államsegély	25604.— K
Korpótlék	16610.— „
Tandijkárpótlás	18285.— „
Alapítványi kamatok	1824.— „
Más forrásból	3187.— „
Összesen:	66096.— K
Az egyházak által teljesített kiadások összege	
tehát	146796.— K
Iskolafentartási alapja van az egyházmegyének	17277.— „
Iskolai árva segélypénztár vagyona	11363.— K

390 tanuló kapott segélyt 1243.— K összegben.

Iskoláinkban elért tanítási eredmény határozott javulást mutat. A múlt évben kifogásolt iskolák részben s egészben pótolták a mulasztásokat.

Mint kitűnő tanítók érdemelnek elismerést : Z. Szabó József érsemjéni, Ürögi Sándor érmihályfalvai, Molnár Antal bagaméri, Kassay Ida érmihályfalvai, Szilágyi Árpád székelyhidi, Varga Mihály h.-k.-szt.-miklósi, Varga Irén érköbölkuti, Szebeni József és Pásztor Lajos kiskerekii, Kiss Lajos, Diószegi János, Császár Gyula bihardiószegi, Szendrei Szabó Mária ujlétai, Balogh József, Soós József, Szilágyi István nagylétai, Szathmáry Károly bályoki, Kocsis József és Szöllőssy Erzsébet berettyószéplaki tanítók, illetve tanítónők. számszerint 19-en. Ezenkívül van 17 jeles, 25 jó s 15 elegendő iskolánk.

Az állami iskolákban a vallás és ének dicséretes buzgósággal tanítatik

IV. Népmozgalmi adatok.

	Született törvényes	fi: 945, nő: 871,	összesen: 1816
	törvénytelen	fi: 55, nő: 85,	„ 140
		<u>Összesen fi: 1000, nő: 956,</u>	<u>összesen: 1956</u>
	meghalt	fi: 610, nő: 548,	összesen: 1158
		<u>fi: 390, nő: 408,</u>	<u>összesen: 798</u>
	Szaporodás		
	Házasságra lépett tisztán ref. pár	371,	vegyes 60, összesen
	431 pár.		
	Reverzálíst adott javunkra:	13 pár.	Kárunkra: 3 pár.
	Népesség az anyaegyházakban	1912. dec. 31.	53706, Szór-
	ványokban	2186.	
	Lélekszám összesen:	55891.	

V. Gyors intézkedést igénylő ügyek.

1. Álmosdon — egyedül az egyházmegyében — dacára a mult évi figyelmeztetésnek, még mindig csak I—IV. osztályu a fiuiskola. A tanító s iskolaszék közös mulasztása ez.

2. Biharvajdán a rozoga iskolafelszerelések miatt ha elvész az államsegély, a felelősség a presbyteriumot terheli.

3. Biharfélegyháza az egyházkormányzást illetőleg vett utasításokat tartsa be.

4. Bihardiószeg 13136 K adóhátrány behajtása érdekében kövessen el minden lehető. (Az egyházmegye összes egyházaiban nincs 3000 K hátralék). A mulasztás folytán beálló veszteségekért a presbyterium felelős.

5. Csokaly a jegyzőkönyvben vele hivatalosan közölt hiányokat pótolja, ellen esetben a hivatalos eljárás indittassék meg az elnökséggel szemben.

Fitanítója saját maga érdekében is kettőzött szorgalmat fejtsen ki.

6. Székelyhid a községi hatóság által is több ízben kifogásolt leányiskolai ürszékek átalakítása érdekében haladéktalanul intézkedjék.

7. Érköbölkuton Kovács Zoltán tanító gyenge iskolája színvonalát emelni el ne mulassza.

8. Asszonyvásárán a fiuiskola udvara a tanító kertjével kibővitendő s a tanító kertválsággal kárpótolandó.

9. Magyarkéczen a lelkészlak s iskola építés kérdése tovább el nem odázható.

10. Tótiban áprilistól kezdve a növendékek egyharmada sem jár fel rendszeren; az iskolaszéki elnök kötelességszerűleg tegye meg jelentését. Ha a községnél hiába zörget, forduljon a közigazgatási bizottság elnökéhez.

Kisebb, jelentéktelenebb hiányok, mulasztások pótlására, helyesbitésére látogató küldöttségek a helyszínen személyesen megadták az utasításokat s kellő felvilágosításokat.

Azon reményben, hogy azok ismétlésére, szigorubb rendszabályok alkalmazására jövőben semmi szükség nem leend, maradok

Érsemjén, 1913. augusztus 12.

A Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlésnek
alázatos szolgája:

Végh József.
esperes.

A már előbb nyomtatásban megjelent s nagy buzgalommal összeállított, az egyházmegyei élet minden mozzanatára kiterjeszkedő jelentését az esperesnek közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul s annak jegyzőkönyvben való közzétételét rendeli el. Pótlólag közgyűlésünk beveszi jegyzőkönyvbe, hogy a jelentésből a jelesen működő tanítók közül Csóka Lajos kimaradt, továbbá, hogy Álmosd egyházközség felállította az V.—VI. osztályt.

91. sz. Esperes betérjeszti időszak következő jelentését:

Időszaki jelentés

**az 1913. évi tavaszi közgyűlésünk óta elnökileg
elvégzett ügyekről.**

Időszaki bíróságunknak azon ítélete, mellyel a nagylétai lelkészi állásra pályázók sorából Tarnóczy Lajos töröltetett, elkésetten felebbetvén meg, Nagylétán új választást kellett elrendelnem s annak idejűl 1913. évi április 27-ét tűztem ki. A választás vezetésével nagytiszt. Bányay László s tek. Magyary Miklós tanács-

birákat biztam meg. A törvényesen lefolytatott választás alkalmával a beadott 403 szavazatból Földessy József szentesi segédlelkész 268 szavazatot kapott, vagyis 133 általános szótöbbséggel nagylétai lelkésszé választatott meg.

Ezen választás ellen törvényes időn belül Barna Imre s társai felebbezést adtak be. Midőn a felebbezés Földessy József megválasztott lelkésszel közöltetett, ő — ki időközben a jogi doktori szigorlatot letette — azon körülményre való hivatkozással, hogy a lelkészi pályával szakít, világi pályára lép, — kijelentette hivatalos nyilatkozatában, hogy az állást nem fogadja el. Ezen körülmény megismerése után felebbezők, mielőtt a vizsgálat megindított volna, panaszukat szintén visszavonták.

Igy került Nagylétán harmadszor választásra a sor, amikor is 1913. június 20-án az állomás végre egyező akarattal, egyhangulag Radó József öcsödi segédlelkésszel tölletett be. A választás megerősítése közgyűlésünk tárgysorozatában van felvéve.

Ezen választásra vezetőül nagytsizt. Bányay László s tek. Farkas Gábor tanácsbíró urakat küldtem ki. Megválasztott ifju lelkész atyánkfia 1913. szeptember 28-án szándékozik elfoglalni hivatalosan állását s akkor fog ünnepélyesen beiktattatni is.

Közalapi s orsz. lelk. nyugdíjintézeti járulék hátrányokat a kerület 24—1913. sz. utasítása értelmében mindenkitől behajtottam.

Nagylétán, Bagamérban, Bihardiószegen, Székelyhidon, Érköbölkuton, Szalacson s Margittán az igazgató-tanítói állások felállítására érdekében a kerület 259—1913. sz. rendelete értelmében intézkedtem, úgy, hogy ma már mindenütt szervezve van az igazgató tanítói állás.

Április 23-án Álmosdra mentem s az egyház s polgári községgel az iskolaépítéshez adandó segély dolgában személyesen tárgyaltam. Tárgyalásunk sikeres eredménye a tárgysorozatban fordul elő.

Biharfélegyháza polgári község 800 K évi iskolai adományát köszönettel tudomásul vettem s azt a közgyűlésre külön szám alatt felterjesztetem.

Május 1-én a felsődernai hívek kérelmére esperes helyszínére megy, ott prédikál s megalakítja a gyülekezetet. A kerületen érdeklőkben kérvényez s 400 K missziói segélyt kieszközöl. A gyárnál lelkész részére lakást, fűtést, világítást s évi 300 K segélyt

biztosít. Mint missziói körbe Baka Béla segédlelkészt kiküldeti; az bemutatni s beiktatni június 26-án ismét Felsődernára megy, ott esketést végez s keresztel. A gyártól újból templom s paróchia helyet s építési segílyt kér, ami kilátásba is helyeztetett. Országos gyűjtés iránt a szükséges intézkedéseket megteszi. Pünkösztkor a legátust urvacsora osztásra felhatalmazza. A lelk. nyugdíjintézet s Gusztáv Adolf egyesület javára a perselyt kitéteti.

Biharmegye törvényhatósága által Balogh József tanitónak adott 100 K jutalmat, tanfelügyelő kérelmére személyesen adtam át. Az ünnepély értékét emelte azon körülmény is, hogy dr. Babós János gondnok ur szives volt oda velem kijönni.

Aszalós Sándor s társai értarcsai lakosok által presbyterium ellen beadott panaszos ügyben a törvényes formák betartása után a békéltetési eljárást megkísérlettem. Aszalós Sándort kivéve mind visszavonta panaszát, őt pedig a felhozott okok tarthatatlansága miatt elnökségi végzéssel elutasítottam.

Hasonló végzés mellett utasítottam vissza a szentjobbiaknak Erdős Endre tanító ellen beadott panaszkérvényöket is, elnökileg külön komolyan megintvén panaszlottat.

Miután egyházmegyénktől nyert azon megbízatásom, hogy lemondott világi tanácsbiróinkat s főjegyzőnket birjam rá a maradásra, sikertelen maradt, a vett utasítás szerint jelzett állásokra elrendeltem a szavazást, a beérkezett szavazatokat bizottságilag felbontottam. E jegyzőkönyv közgyűlésünk tárgysorozatában szerepel.

Várkonyi Imre éradonyi tanitónak elnökileg megengedtem, hogy a fogyasztási szövetkezetnél a könyvelői tisztet viselhesse.

Vallás és közoktatásügyi miniszter ur által 1913. XVI. t.-c. értelmében leküldött, tanítóinkat fizetési fokozatba sorozó s fizetéskiegészítésüket megállapító végzéseket minden iskolafenntartónak megküldtem. (T. i. amelyek már beérkeztek.)

A pusztán tandijkárpótlásban, vagy egyáltalán semmiféle államsegélyben nem részesülő iskolafenntartókat a segíly kérelmezési módjának ismertetése mellett fehitvam, hogy folyamodásukat beadni el ne mulasszák.

Tóti-i presbyteriumot, amely iskolája átadásának gondolatával foglalkozott, sőt fenyegetődött, komolyan felhivtam s figyel-

meztettem a bekövetkező szomorú következményekre s ennek hatása alatt úgy látszik szándékáról ezidő szerint le is tett.

Széchényi István érmihályfalvai, Szentimrei Dániel nagylétai, Rácz Károly magyarkécsi segédlelkészeket, Z. Szabó József érsemjéni, Wallner Gyula nagylétai, Novák Imre érolaszi-i, Bencsik Endre szalacsi, Bakk István bihardiószezi tanítókat egyházmegyém kötelékéből elbocsátottam.

Egy ifju, Thamássy Lajos székelyhidi sok és szép reményekre jogosító tanító életének kora tavaszán, mint letört virág, sirjába hullt alá. Áldott emlékezete maradt utána csak s a kimondhatatlan s megmérhetetlen anyai s testvéri fájdalom.

Dobó Gyula margittai ny. tanítóban egyik feledhetetlen, kitűnő tanítóját gyászolja egyházmegyénk, siratják övéi s kartársai.

Bejöttek egyházmegyénkbe :

Baka Béla segédlelkész, Felsődornára ; V. Kovács Lajos segédlelkész, Érmihályfalvára ; Arday Aladár segédlelkész, Magyar-kézre.

Hivatalukban megerősítettem : Kántor Péter s neje Biró Ilona margittai ; Szabó Lajos s neje Gonda Eszter szalacsi ; Szemere Mária székelyhidi ; Tóth Ilona bihardiószezi ; Tóth Jenő érsemjéni ; Huszár Sándor — a kántortanítóságról az új állásra megy, — s Kovács Gusztáv ottományi ; Fekete Imre nagylétai ; Zöld István ideiglenes gálospetri-i tanítókat és tanítónőket.

Miután nevezett tanítók s tanítónők megválasztása törvényes formákban eszközöltetett, senki által meg nem felelő, bekebelezésüket már tárgysorozatunkban külön szám alatt kérem is.

Vallás és közoktatásügyi miniszter az Ottományban s Hegyközszentmiklóson felállítandó II. iskolákhoz a fenntartó által adott 100 K-án felül a megfelelő államsegélyt folyósította.

Csóka Lajos asszonyvásárai tanítónak megengedtem, hogy az állami helyettes anyakönyvvezetőséget elfogadhassa és viselhesse.

Balogh József nagylétai tanító panaszkérvényét, kertválság ügyben ; Deák Sándor szalacsi tanító panaszkérvényét, lakásrendezés ügyben, a bíróság elé utaltam.

Bihardiószeg Fias Kálmán karcagi segédlelkész meghívása mellett határozván, nevezett okmányait bekértem, Szathmári Sándor és Konrád László tanácsbíró urakkal elbiráltuk s választhatóságát megállapítottuk. A meghívás megkísérlésére Magyary Miklós és dr. Veress István urakat küldtem ki; a választás meghívás útján sikerülvén, jegyzőkönyvet a tárgysorozatba illesztettem bele.

K. Szabó József vedresábrányi lelkésznek fizetéslevelében biztosított 80 K államsegélyt a nyerendő rendes segély terhére kiutaltam.

Albisnak ideiglenesen megengedtem, hogy bedőlt tanítói lakása s iskolája építésére 8000 K kölcsönt vehessen fel. Kérvénye tárgysorozatunkban látható.

Székelyhid hasonlóan a halaszthatatlanul javítandó templom-építési költségeire kért ideiglenesen felvehetni 7000 K-t. Elnökileg megengedtem, kérvényét azonban most tárgyalandja egyh. m.-i közgyűlésünk.

Éradonynak a f. évi beszédendő adó terhére 400 K sürgős kölcsön felvehetését — templomteteje csurog — elnökileg megengedtem.

Magyary Gábor biharvajdai lelkész nyugdíjaztatása iránt beadott kérelmét, a nyugdíjintézeti bizottságban letárgyaltatva a kerülethez felterjesztettem.

K. Tóth Sámuel álmosdi lelkésznek hivatalból eszközlendő nyugdíjaztatási kérelmét, a nyugdíjintézeti bizottság által egyh. m.-i bíróságunkhoz tettem át, mely a felett első sorban határozni hivatott.

Minden az adminisztráció körébe tartozó ügyeket elintéztem, felterjesztéseket, jelentéseket megtettem, felsőbb rendeleteket leadtam, s végül jelen gyűlésünk tárgysorozatát összeállítva, közgyűlésünk alkotó tagjait 1913. szeptember 23-ra, egyh. m.-i bíróságunkat pedig 1913. szeptember 22-re összehívtam.

A midőn ismertető jelentésem tudomásul vételét, tett intézkedéseim jóváhagyását s megerősítését kérem, vagyok teljes tisztelettel

Érsemjén, 1913. szeptember 10-én.

a nagytiszt. s tek. közgyűlésnek

alázatos szolgálója

V é g h J ó z s e f
esperes.

Közgyűlés az esperes időszi jelentését tudomásul veszi s abban foglalt intézkedéseket a maga részéről készséggel jóváhagyja s megerősíti.

92. sz. Főjegyző felolvassa a szavazatbontó bizottság következő jelentését:

Jegyzőkönyv

felvétel 1913. év augusztus hó 2-án Székelyhídon az érmelléki ref. egyházmegye világi tanácsbirói és világi főjegyzői állásra beadott szavazatok felbontása alkalmával.

Jelen voltak alant írottak:

Bizottság megállapítja, hogy 39 egyház 43 szavazata a tanácsbirói állásra mind beérkezett; a főjegyzői állásra nem szavazott egyedül Szalacs.

A szavazatok összeszámláltatván:

1. A tanácsbiró állásra kapott Pappszász Lajos 36, Bónis Elemér 35, Kovács András 4, Máró István 3, Olasz József, Bay Sándor, Miskolczy Jenő, Draveczy Pál, Csiha Sándor, Lovas István, Kocsár Árpád, dr. Várady Miklós 1—1 szavazatot.

2. A főjegyzői állásra kapott: dr. Várady Miklós 39, Végh István 2, Kovács András 1 szavazatot.

Felolvasás után aláíratott.

Kmf.

VÉGH JÓZSEF

esperes.

Dr. Babós János

egyh. m. gondnok.

Dr. Várady Miklós

egyházmegyei ügyész.

Szabó Zoltán

ugyis mint bizottsági jegyző.

Egyházmegyei közgyűlésünk a legmelegebben üdvözli Pappszász Lajos és Bónis Elemér ujonnan megválasztott tanácsbírákat, továbbá egyházmegyénk régi, hűséges harcosát, dr. Várady Miklós világi főjegyzőt s mindnyájoknak Istentől erőt és kitartást kér nemes munkájokra.

93. sz. Esperes Pappszász Lajos, Bónis Elemér és dr. Várady Miklóst felhívja az eskü letételére.

Nevezettek az esküt letévén, szép és egyházunk iránt való szeretetről tanuskodó szavakban ajánlják fel szolgálatukat. Esperes úgy a maga, mint az egyházmegye részéről örömmel üdvözli őket.

94. sz. Dr. Várady Miklós tekintettel arra, hogy őt az egyházmegye bizalma világi főjegyzővé választotta, ügyészi állásáról lemond.

Egyházmegyei közgyűlésünk hálás köszönettel adózva dr. Várady Miklósnak az ügyészi tisztségben kifejtett buzgó működéséért a körülmények tekintetbe vételével lemondását tudomásul veszi.

95. sz. Esperes annak előrebocsátásával, hogy bevett rendtartás szerint az ügyészt a közgyűlés választja 3 évre, felhívja a közgyűlés tagjait az ügyész választásának a megajtására.

Közgyűlésünk egyhangulag dr. Gulácsi Sándor székelyhidi ügyvédet választja meg egyházmegyei ügyésznek, ki is a gyűlésen megjelenván, az esküt letette s esperes üdvözlése és áldáskívánata között állását elfoglalja.

96. sz. Debreceni tanítóképezdei tanárrá választatván dr. Veress István b.-diószegi lelkész bejelenti lemondását a b.-diószegi lelkész állásáról, az egyházmegyei főjegyzői és könyvtárnoki állásról.

Közgyűlés örömmel, de egyuttal szomoruan veszi tudomásul dr. Veres István távozását. Örömét abból veszi, hogy egyházmegyénk lelkészei közül került ki egy debreceni tanár, aki hivatva van tanítói kart nevelni pusztuló magyar honunknak, örömét abból veszi, hogy a kiváló tehetség és munkaerő elveszi méltó jutalmát. Szomorúságunknak adjon kifejezést a költő . . . : „Oh, fáj, ha dőlnek a bércz ősi fáí, ha közülünk elmennek a nagyok! . . .“ Közgyűlés, midőn állásai alól dr. Veress Istvánt felmenti, Istentől áldást kér jövő működésére.

Könyvtárát megtartja, bár könyvtárnokot most nem választ, megkéri a b.-diószegi egyházat, hogy addig míg alkalmas helyet nem talál a könyvtár elhelyezésére, adjon annak helyet. Ideiglenes kezelésével Fias Kálmán b.-diószegi lelkészt bizza meg.

Közgyűlés az elnökséget megbizza, hogy a főjegyzői állásra a szavazást rendelje el.

97. sz. Esperes előterjeszti, hogy dr. Veress István bihardiószezi lelkésznek Debrecenbe való távozásával a missiói bizottság elnöki állása is megüresedik. Felhivja közgyűlést ez állás betöltésére.

Közgyűlés egyhangulag a missiói bizottság elnökül Kiss Sándor poklosteleki lelkészt választja meg.

93. sz. Egyházmegyei aljegyző előterjeszti, hogy egyházmegyénk egyik kiváló világi tanácsbirája, Magyar Miklós állásáról lemondott. A tanácsbirói kar megállapodása szerint javasolja, hogy egy kiküldött bizottság által kéressék fel Magyar Miklós tanácsbiró lemondásának visszavételére.

Közgyűlésünk Szatmári Sándor, Farkas Gábor és Fráter István tanácsbirákat küldi ki e célból, akik is megbízatásuknak eleget tevén, örömmel jelentik Magyar Miklósnak egyházmegyénk iránt tanusított azon jó indulatát, hogy lemondását visszavette s tovább is óhajt munkálkodni közegyházunk javára.

99. sz. Esperes jelenti, hogy a nagylétei ref. egyház lelkészeül 1913. július 20-án Radó József öcsödi segédlelkészt választotta meg s kéri a megválasztott lelkész bekebelezését.

Közgyűlés a választást annyival is inkább veszi örömmel tudomásul, mert ezzel vége szakad egy kinos és hosszú ideig tartó szomorú küzdelemnek. Óhajtja, hogy a nagylétei egyházba visszatérjen az új lelkésszel a régi rend és régi béke. Radó Józsefet állásában megerősíti s egyházmegyénk lelkészi karába igtatja. Kötelezi úgy a választó egyházat, mint a megválasztott lelkészt a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

100. sz. Esperes jelenti, hogy a bihardiószegi ref. egyház lelkészeül 1913. aug. 31. napján Fias Kálmán karcagi segédlelkészt egyhangulag megválasztotta. Kéri esperes az ifjú lelkész bekebelezését.

Közgyűlés a választást örömmel veszi tudomásul, Fias Kálmán megválasztott lelkészt hivatalában megerősíti s egyházmegyénk lelkészi karában igtatja. Kötelezi úgy a választó egyházat, mint a megválasztott lelkészt a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

101. sz. A székelyhidi ref. egyháztanács jelenti, hogy a leánytanítói állásra Szemere Mária okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Egyházmegyei közgyűlés a választást tudomásul veszi. Szemere Mária megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja úgy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítónőt a bekebelezési díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

102. sz. A bihardiószegei ref. egyháztanács jelenti, hogy az I. o. leányiskolai tanítónői állásra Tóth Ilona tanítónő jelöltet választotta meg és kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi; Tóth Ilona megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s őt egyházmegyénk tanítói karába igatja. Utasítja ugy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítónőt a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

103. sz. Az ottományi ref. egyháztanács jelenti, hogy leánytanítóul Huszár Sándor, orgonista kántor fitanítóvá Kovács Gusztáv okleveles tanítókat választotta meg s kéri a választások megerősítését.

Közgyűlés a választásokat tudomásul veszi, Huszár Sándor és Kovács Gusztáv megválasztott tanítókat állásukban megerősíti s őket egyházmegyénk tanítói karába igatja. Kovács Gusztáv tanítót s a választó egyházat utasítja a bekebelezési díjnak egyházmegyei pénztárunkba leendő pontos befizetésére.

104. sz. A gálospetrii ref. egyháztanács jelenti, hogy tanítóvá egy évre ideiglenesen Zöld István tanítójelöltet választotta meg. Kéri megerősítését.

Egyházmegyei közgyűlés Zöld István tanító jelöltet helyettes tanítói minőségben egy évre megerősíti.

105. sz. Az érsemjéni ref. egyháztanács jelenti, hogy kántortanítóvá Tóth Jenő tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi; Tóth Jenő megválasztott tanítót állásában megerősíti s őt egyház-

megyénk tanítói karába igtatja. Utasítja úgy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

106. sz. A tóti ref. egyháztanács jelenti, hogy nőtanítónak Horváth Margit okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi; Horváth Margit tanítónőt állásában megerősíti s őt egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja úgy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítónőt a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

107. sz. A szalacsi ref. egyháztanács jelenti, hogy a nagyobb leánytanítói állásra Szabó Lajos okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi. Szabó Lajos megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja úgy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

108. sz. A szalacsi ref. egyháztanács jelenti, hogy a kisebb leánytanítói állásra Gonda Eszter okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi. Gonda Eszter megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja úgy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítónőt, a bekebelezési díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

109. sz. A piskolti ref. egyháztanács jelenti, hogy tanítónővé Ürögi Erzsébet okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi. Ürögi Erzsébet tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja ugy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítónőt a bekebelezési díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

110. sz. A nagylétai egyháztanács jelenti, hogy kisebb leánytanítóvá Fekete Imre okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi. Fekete Imre tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja ugy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

111. sz. Az értarcsai ref. egyháztanács jelenti, hogy tanítóvá Szathmáry Zoltán okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi; Szathmáry Zoltán tanítót állásában megerősíti s őt egyházmegyénk tanítói karába iktatja. Utasítja ugy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

112. sz. A szalacsi ref. egyháztanács jelenti, hogy a kisfitanilói állásra Bancsik János okl. tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi; Bancsik János tanítót állásában megerősíti s öt egyházmegyénk tanítói karába igtatja. Utasítja úgy a választó egyházat, mint a megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

113. sz. A margittai ref. egyháztanács bejelenti, hogy szervezte a IV-ik tanítói állást, kéri ennek jóváhagyását. Beterjeszti ennek az állásnak díjlevelét s kéri megerősítését. Ugyanazon kérvényben kéri az egyházi adónak 60%-al való felemelését, végül Kántor Péter tanító és Biró Ilona tanítónő megválasztásának megerősítését.

Közgyűlés a teljesen megindokolt kéréseket tudomásul veszi és megerősíti Kántor Pétert és Biró Ilnát, valamint a választó egyházat utasítja a bekebelezési díjnak egyházmegyei pénztárunkba leendő pontos befizetésére.

114. sz. Esperes kéri közgyűlést szavazatbontó bizottság kiküldésére.

Közgyűlés a szavazatbontó bizottság tagjaiul: esperest, Konrád László tanácsbíró, Szathmáry Sándor és Molnár József lelkészt küldi ki.

115. sz. Hivatalos esküt tettek:

Kántor Péter margittai, Tóth Ilona b.-diószegi, Szemere Mária székelyhidi, Kovács Gusztáv ottományi, Horváth Margit tóti, Bancsik János szalacsi és Szathmáry Zoltán értarcsai tanítók és tanítónők.

Az esküt letett tanítókat és tanítónőket esperes örömmel üdvözli s munkájukra Isten áldását kéri.

116. sz. A szalacsi ref. egyháztanács az I. és II. leánytanítói állás díjlevelében változtatást eszközölt. Nevezetesen az eddig egyet képező udvart és kertet felosztotta két egyenlő részre, — két leánytanító részére. A kisebb leánytanítónak eddig nem volt kertje ám kapott 20 kor. kertváltságot. Ezen összeget — természetben kapván a kertet — most elveszti s adatik kárpótlásul a félkertjét elvesztett nagyobb leánytanítónak.

Az egyháztanács által elfogadott ezen célszerű, méltányos és igazságos díjlevél változtatást egyházmegyei közgyűlésünk megerősíti.

117. sz. Fazekas Imre érkeserüi ref. lelkész arra kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy részére a káplántartási alaptól káplántartási átalányt kieszközölni sziveskedjék.

Egyházmegyei közgyűlés teljesen átérzi ezen kérés jogosságát. Önmaga ellen vétene, ha nem tenné magáévá a kérést. Fazekas Imre 40 év óta hirdeti az Ur igéit a keserüi szószékből, 40 év óta szolgálja egyházmegyénket. Negyven év nagy idő arasznyi létünk-höz, ifjúból aggastyán lett azóta rég. Ámde mint pász-tortüz délibábos rónán, szeretetünk érte olthatatlan ég. Ezzel a szeretettel szívében kéri egyházmegyei közgyűlésünk a Főtiszteletű és Méltóságos egyházkerületi közgyűlést, hogy a beteg lelkésznek a káplántartási alaptól átalányt megszavazni s utaltatni méltóztassék.

118. sz. Molnár Antal tanítóegyesületi elnök jelenti, hogy a tanítóegylet a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre beterjeszti az évzáró vizsgálatok reformjáról szóló javaslatát. Egyben kéri a tanítóegylet az egyházmegyei közgyűlést, hogy a Canonica visitáció minden egyháztól követelje iskoláiban az egyházkerület által elrendelt tankönyvek használatát.

Az egyházmegyei közgyűlés ezen előterjesztést tudomásul veszi.

119. sz. A tiszántuli ref. egyházkerület püspöki hivatala 5763/1913. sz. megkeresésében a szeretet nevében ajánlja az országos szanatórium tehát a gyermekvédelem ügyét a lelkészek pártoló figyelmébe, munkás jó indulatába.

Közgyűlésünk a nemes cél érdekében való buzgólkodásra felhívja a lelkészeket.

120. sz. Elnöklő esperes felemlíti püspökünknek dr. Balthazár Dezsőnek az országos református lelkészegyesületi elnöki állásáról való köztudomásu lemondását.

Közgyűlésünk érzi, hogy épen a mostani váltságos viszonyok nehéz óráiban, mikor a bennünket anynyira érdeklő 1848. XX. t.-c. végrehajtására irányuló törekvés foglalkoztatja egyházunk nagyjait a legnagyobb szüksége van az országos református lelkész egyesületnek a kipróbált vezérre, dr. Baltazár Dezsőre. Épen azért szeretettel üdvözli s bizalommal kéri, hogy az országos ref. lelkész egyesületi elnöki állását továbbra is tartsa meg.

121. sz. Olvastatott a Tiszántuli ref. egyházkerületi közgyűlésnek 22—1913. sz. jegyzőkönyve, mely a vallássérelmi ügyben követendő eljárásra nézve utasításokat ad s felhívja az egyházi hatóságokat, hogy a „vallássérelmet magában foglaló hatósági intézkedés ellen azonnal és a saját hatáskörükben az illetékes polgári hatóságoknál tegyék meg a megtorló lépéseket, nehogy az esetleg bekövetkező elévülés folytán a jogorvoslás ezen útja lehetetlenné váljék.“

Közgyűlésünk az utasítást tudomásul véve, felhívja a lelkipásztorokat, hogy ahhoz alkalmazkodjanak.

122. sz. Olvastatott a Tiszántuli ref. egyházkerületi közgyűlésnek 40—1913. sz. határozata, mely az egycs egyházakat ismétellen elkötelezi arra, hogy a tanítói pályázatokat a „Népiskolai szervezet“ 115. §-a értelmében a Dobó Sándor által szerkesztett „Tanítók Lapja“-ban is tegyék közzé. A hirdetés díja a lapot járató egyházaknak egyszeri hirdetésért 6, kétszeriért 10; a lapra nem előfizető egyházaknak egyszeri hirdetésért 10, kétszeriért 16 korona;

Közgyűlésünk a felhívást tudomásul veszi s a lelkészeket felhívja, hogy pályázatok alkalmával ahhoz alkalmazkodjanak.

123. sz. A lelkészi és kántori szolgálati díjak rendezése tárgyában olvastatott a 42—1913. sz. egyházkerületi következő határozat: az egyházkerületi közgyűlés „a lelkészi és kántori stóladíjak újból való megállapítását mellőzi; tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a régebben megállapított eféle díjak ma már távolról sem bírnak azzal a pénzértékkel, amelyet annak idején képviseltek: felhívja a gyülekezeteket, hogy lelkészeik és énekvezéreik stóladíjának a mai viszonyoknak megfelelőbb, méltányos emeléséről saját hatáskörükben gondoskodjanak.“

Közgyűlés a határozatot tudomásul veszi s további eljárásai végett a lelkipásztorokat felhívja.

124. sz. Tárgyaltatott a 65—1913. sz. Egyházkerületi határozat, mely részint a tanügyi érdekek szempontjából, részint pedig azért, hogy az egyes gyülekezetek tevőleges (activ) részt vegyenek a temetés szertartásának cselekményében is: megisméli a 775—1912. sz. a. hozott egyházkerületi határozatát, elrendelvén, hogy az iskolás gyemekeknek a temetésre járásról visszavonása 5 év alatt fokozatosan eszközöltessék.

Közgyűlés a határozatot tudomásul veszi és fogantatosítására a lelkészeket felhívja.

125. sz. Tárgyaltatott a lelki gondozás teljesítéséről szóló 35—1913. sz. egyházkerületi határozatban foglalt szabályrendelet.

Közgyűlés a szabályrendeletet tudomásul veszi s annak betartására a lelkészeket utasítja.

126. a) sz. Közgyűlés foglalkozik lelkész egyesület indítványára a belkörü tűzbiztosítással s kimondja, hogy a belkörü tűzbiztosítás megvalósítását óhajtja s egyuttal kéri az egyházmegyét, hogy foglaljon állást mellette s állásfoglalását felterjesztésében közölje az egyházkerületi közgyűléssel.

126. b) sz. Esperes előterjeszti, hogy az országos lelk. nyugdíjintézeti pénzkezelői állás megüresedett. Felhívja közgyűlést ezen állás betöltésére.

Közgyűlés egyhangulag Kalmár István bályoki lelkészt választja meg orsz. lelk. nyugdíjintézeti pénzkezelőnek, aki is a hivatatali esküt letevén, áldáskivánatok között foglalja el állását.

127. sz. Esperes előterjeszti, hogy az egyes egyházaknál eszközölt építkezések felülbirálására szükséges egy építettő bizottság megalakítása.

Közgyűlés az építettő bizottságba szakértőkül a következőket választja meg: Székelyhidról: Gönczi Dániel, Margittáról: Asók János, Érmihályfalváról: Katona Ferenc.

128. sz. Biharfélegyháza község képviselőtestülete a biharfélegyházai reform. egyház részére 1913. évi január 1-től kezdődőleg 800 K évi állandó segélyt szavazott meg iskolai fenntartása céljára. Ezt a határozatot Biharvármegye törvényhatósági bizottsága 179—2320/1913. szám alatt jóváhagyta.

Az egyházmegyei közgyűlés Biharfélegyháza község közönségének a törvényhatósági bizottság által is jóváhagyott ezen határozatát tudomásul veszi, az iskola-fenntartás céljára megszavazott évi 800 K állandó segélyt köszönettel elfogadja, Biharfélegyháza község közönségének példaszerű áldozatkészségéért jegyzőkönyvi kivonaton hálás köszönetét kifejezi s ezen határozatát felsőbb megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

129. sz. Az albisi reform. egyház temetője betelvén, újabb temetőről akként gondoskodik, hogy a tulajdonát képező s a régi temető tőszomszédságában, jelenleg Varga Béla fitanító használatában lévő tanítói javadalmul szolgáló ingatlanából 2 kat. holdat temető céljára haszonélvező fitanító hozzájárulásával kiszakít és nevezett tanító kárpótlására ugyancsak az egyház tulajdonát képező u. n. Sikmár dülőben levő földből ad át 2 kat. hold területet. A megjelölt helyen új temető nyitását a margittai járás főszolgabirája 1871/913. sz. véghatározatával engedélyezte, miért is kéri az albisi ref. egyház ezen határozatának jóváhagyását és a csere telekkönyvi keresztülvitelének engedélyezését.

Az egyházmegyei közgyűlés az albisi reform. egyháznak ezen a törvényben előirt alakiságok betartásával hozott határozatát jóváhagyja és hozzájárul ahhoz, hogy az albisi reform. egyház tulajdonát képező s az albisi 124. tkvi betétben A. II. 4. sorsz. 556/1. hrsz. ingatlan bejegyeztessék, annak 556/1—b.-vel jelölt része 8 h. 908 □-öi területtel ugyanide visszajegyeztessék,

mig annak 556/1—a.-val jelölt része 2 h. területtel változatlan tulajdoni állásban ugyanezen betétbe A. IV. alá temető a temetőoldal dűlőben megjelöléssel átjegyeztessék. Hozzájárul továbbá ahhoz, hogy ugyanezen betétben A. IV. 2—3. sorsz. 501. 502. hrsz. a. bevezetett ingatlanok ismét bejegyeztessenek, azoknak 501/2.-vel jelölt része 2 h. 419 □-öl területtel és 502/2.-vel jelölt része 1206. □-öl területtel ugyanide A. IV. alá visszajegyeztessenek, míg az 501/1-el jelölt része 1 h. 934 □-öl területtel és az 502/1.-el jelölt része 656 □-öl területtel változatlan tulajdoni állásban ugyanezen betétbe A. II. alá, mint fitanítói javadalom, átjegyeztessenek.

130. sz. A székelyhidi ref. egyház a megrongált templom és toronytető kijavítását, valamint a fi-iskolai padok mozgathatóvá tételét elodázhatatlanul szükségeknek találván, evégből 7000 korona kölcsön felvételét határozta el és pedig 2000 K-t az egyház e célra szánt alapjaiból 4¹/₂% kamat fizetése mellett, 5000 K-t pedig valamely pénzintézetől oly módon, hogy ezen 7000 korona 1914. évtől kezdve három egymásutáni évben a rendkívüli adó megfelelő felemelése mellett törlesztessék le. Bemutatja az erre vonatkozó presbyteri és egyházközs. közgyűlési jegyzőkönyveket, a javítási munkálatokra vonatkozó költségvetést s a vállalkozóval kötött szerződést jóváhagyás végett.

Az egyházmegyei közgyűlés a székelyhidi reform. egyháznak az előirt alaki kellékek betartásával hozott ezen határozatát, ugyszintén a bemutatott költségvetést és vállalati szerződést jóváhagyja s 1914-től három egymásutáni évben rendkívüli adóból visszafizetendő 7000 K kölcsön felvételét engedélyezi.

131. sz. Az albisi reform. egyház az összeomlott fitanítói lakás ujonan felépítését, az ugyanott lévő istálló cseréptető alá vételét összesen 8540 K költséggel leendő megépíté-

sét elodázhatatlanul szükségesnek találván, e végből 8000 K kölcsön felvételét határozta el oly módon, hogy ez a kölcsön 10 év alatt rendkívüli egyházi adóból lesz visszafizetendő. Ehez képest elhatározta azt is, hogy az egyháztagokat terhelő rendkívüli egyházi adót 1914. január 1-től 1918. dec. 31-ig terjedő öt évre további 20%-al felemeli. — Bemutatja az erre vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlési jegyzőkönyveket, a vállalkozóval kötött szerződést, tervrajzot és költségvetést jóváhagyás végett.

Az egyházmegyei közgyűlés az albsi reform. egyháznak törvényes formában hozott ezen határozatát, ugyszintén a bemutatott költségvetést, tervrajzot és vállalati szerződést jóváhagyja, 1914. évtől kezdve 10 egymásutáni évben rendkívüli egyházi adóból visszafizetendő 8000 K. kölcsön felvételét s ehez képest a rendkívüli egyházi adónak 1914—1918. évekre, tehát öt évre további 20%-al való felemelését engedélyezi. A gyűlési határozatokat pedig a összes iratok kapcsán jóváhagyás és megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjeszti.

132. sz. Az álmosdi reform. egyház leányiskolája leégett, s ezenkívül a tankötelesek felszaporodásával előállott annak a szüksége, hogy egy harmadik iskola állittassék fel. — Mint-hogy az egyház önjerejéből ekkora áldozatra képtelen és mivel a tankötelesek között más vallásnak is tekintélyes számban vannak, az egyház Álmosd politikai községgel oly értelmű egyezséget kötött, hogy a más vallásu tankötelesek iskoláztatása fejében a község a leégett iskola felépítése és a 3-ik iskola felállításának költségeihez egyszer s mindenkorra adandó segély képen 8000 koronával járul s ezenkívül 3-ik tanítói lakul tulajdoni joggal átadja az egyháznak az 5000 K értékű, eddig községi orvos lakását szolgált s az álmosdi 273. sz. tkvi betétben felvett ingatlanát. Az egyház kéri ezen általa elfogadott egyezségnek helybenhagyását és megerősítését.

Az egyházmegyei közgyűlés az álmosdi reform. egyháznak Álmosd község közönségével kötött ezen egyezségét jóváhagyja, azonban felkéri Álmosd község közönségét, hogy az egyezség 10. pontját ezen határozatnak megfelelőleg világosabban szövegezni sziveskedjék.

Felhatalmazza ebből kifolyólag az elnökséget, hogy a 10. pont megfelelő szövegezése után az egyezséget jóváhagyási záradékkal ellássa s felsőbb jóváhagyás végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjessze.

133. sz. Az álmosdi reform. egyháztanács beterjeszti a harmadik fitanítói állásának újonnan kiállított díjlevelét megerősítés végett.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett díjlevelet jóváhagyja s végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

134. sz. A bályoki reform. egyház a folyó évtől kezdve adócsökkentési államsegélyt vévén igénybe a beállott változások folytán a megfelelően újonnan kiállított lelkeszi, a kántori és II. (leány) tanítói díjleveleket megerősítés végett beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett díjleveleket megerősíti s azokat végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

135. sz. Az értarcsai egyház az egyházkerületi közgyűléstől 10,000 korona népiskolai tőkesegélyt kér iskola és tanítói lakás felépítése céljából. Beterjeszti költségvetését, mely szerint az iskola 6395 kor. 20 fill.; a tanítói lak 9061 kor. 36 fill., a kettő együtt 15456 kor. 56 fill. Mellékelve van az épület tervrajza, mint az egyháztanács és egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyve.

Egyházmegyénk tekintettel arra, hogy a kevés lélekszámmal bíró értarcsai egyház az idegeri nemzetiségű és más vallású lakosok között református egyházunk érdekében fontos missiót teljesít, kérvényét a 10,000 kor. tőke segély iránt a legmelegebb ajánlással terjeszti fel az egyházkerületi közgyűléshez.

136. sz. Olvastatott a szentjobbi egyház kérvénye, amelyben a ref. segélyegylettől segélyt kér.

Egyházmegyénk az anyagiakkal küzdő szentjobbi egyházat melegen ajánlja az egyházkerületi közgyűlés figyelmébe.

137. sz. Olvastatott a monospetrii leányegyház kérvénye a ref. segélyegyletkez segély ügyében.

Egyházmegyénk a más nemzetiségű és vallású lakosok közé ékelt s anyagi nehézségekkel küzdő monospetrii kisdud leányegyházat a legmelegebben ajánlja egyházmegyénk az egyházkerületi közgyűlés figyelmébe.

138. sz. Olvastatott a kólyi ref. egyház kérvénye a ref. segélyegyletkez segély ügyben.

Egyházmegyénk a szegény s jelenleg építkezés előtt álló kólyi egyházat a legmelegebben ajánlja az egyházkerületi közgyűlés figyelmébe.

139. sz. Olvastatott az érábrányi egyháznak a ref. segély egyletkez intézett kérvénye 200 korona segélyért.

Közgyűlés az érábrányi egyházat kérvényével a legmelegebben ajánlja az egyházkerületi közgyűlés figyelmébe.

140. sz. Olvastatott az éradonyi egyház a ref. segély egyletkez 500 kor. segély iránt.

Közgyűlésünk az éradonyi egyházat, tekintve az előző években tett építkezésekből kifolyó nehéz anyagi helyzetét a legmelegebben ajánlja segélyre az egyházkerületi közgyűlésnek.

141. sz. Olvastatott az érköbölkuti ref. egyház kérvénye a ref. segély egyletkez 286 kor. segély iránt.

Az építkezések miatt nehéz anyagi helyzetbe jutott érköbölkuti egyház községet közgyűlésünk pártólág terjeszti fel a közgyűléshez.

142. sz. Az érköbölkuti egyház adósságának törlesztésére 5000 korona közalapi tőkekamat segélyért folyamodik.

Közgyűlésünk első helyen terjeszti fel az érköbölkuti egyház kérvényét a tőkesegély iránt az egyházkerületi közgyűléshez — adósságának törlesztése végett.

143. sz. A felsődernai alakulóban levő missiói egyház tőkesegélyt kér.

Közgyűlésünk tekintve azon fontos missiót, amely a felsődernai egyházra vár, első helyen a legmelegebb ajánlással terjeszti fel kérvényét az egyházkerületi közgyűléshez.

144. sz. Az érábrányi ref. egyház 14,000 korona tőkesegélyt kér.

Az egyházmegyei közgyűlés a nemzetiségi vidéken fontos missziót teljesítő érábrányi ref. egyházat első helyen ajánlja az egyházkerület figyelmébe annyival is inkább, mivel a szórványokban lakó hívek befogadására is szolgáló templomukat teljesen újra kell alakítani.

145. sz. Az érsemjéni egyház a közalaphoz 20,000 kor. tőkesegélyért folyamodik részint adósságának törlesztése, részint temploma megjavításának költségei fedezésére.

Közgyűlésünk ismerve az érsemjéni egyház nehéz anyagi helyzetét, a legmelegebb ajánlással terjeszti fel kérvényét 20,000 kor. tőkesegély iránt az egyházkerülethez.

146. sz. A gálospetri egyház 2-ik iskolája építési költségeinek fedezésére 12,000 korona tőkesegélyt kér a közalaphoz. Mellékli költségvetését, az építendő iskola tervrajzát, az egyháztanács és egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvét.

Egyházmegyei közgyűlés első helyen terjeszti fel a gálospetri-i egyház kérvényét 12,000 korona tőkesegély iránt az egyházkerületi közgyűléshez.

147. sz. Az érbogyoszlói egyház 11800 koronának megfelelő 590 korona közalapi tőkekamatot kér adósságainak törlesztésére.

Közgyűlésünk első helyen pártolólágg terjeszti fel az egyházkerülethez az érbogyoszlói egyház kérelmét.

148. sz. Az albisi egyház 8000 koronának megfelelő 400 korona közalapi tőkekamatot kér az építkezésekből eredő adósságainak törlesztésére.

Közgyűlésünk első helyen pártolólágg terjeszti fel az albisi egyház kérvényét.

149. sz. A csokalyi egyház 15,000 korona összegnek megfelelő 750 kor. közalapi tőkekamatot kér a rozzant és használhatatlan ócska lelkészlak felépítésére.

Közgyűlésünk első helyen a legmelegebb pártolással terjeszti fel a csokalyi egyház 15,000 kor. tőke-segély iránt való kérvényét az egyházkerülethez.

150. sz. Az egyházkerületi közgyűlés 97/1913. sz. a. azzal a felhívással tette vissza 83/1913. sz. a. az egyházmegyei közgyűléssel felterjesztett alapító levelet a kólyi „Fodor“ alapról, miszerint az egyházmegye az alapítvány 5 tagból álló kezelő bizottságánál sűrgesse meg az alapító levél minél előbb való kiállítását még pedig oly irányban, hogy a kólyi ref. egyház jogai az alapítványt illetőleg mindenkor meg-óvassanak.

A midőn közgyűlésünk az egyházkerület felhívását a „Fodor“ alapot illetőleg tudomásul veszi, esperes utján intézkedik, hogy a „Fodor“ alap kezelő bizottsága az alapító levél megszerkesztése végett minél előbb összehivassék.

151. sz. Szentjobb biztosítási ügyében

utasítja közgyűlés az egyházat, hogy épületeit a „Fon-ciére biztosító társaság“-nál biztosítsa.

152. sz. Szavazatok megsemmisítésére

esperes és Szatmári Sándor érmihályfalvai lelkész küldettek ki.

153. sz. Esperes jelenti hogy 39 egyház vagyonleltárát átnézte s ha az egyházmegyei közgyűlés jónak látja a leltárak felülvizsgálására küldjön ki bizottságot.

Közgyűlés teljesen megbizva esperesünknek a leltárak megvizsgálásával teljesített munkálatában, bizottság kiküldését ebben az ügyben nem tartja szükségesnek, hanem ezeket a vagyoneleltárakat a maga részéről megerősíti s felhívja esperest, hogy mindenik leltárt megerősítő záradékkal lássa el.

154. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldetnek:

dr. Babós János, dr. Várady Miklós, dr. Veress István,
Szabó Zoltán.

88—95. és 135—154. számokat jegyzette dr.
Veress István;

96—119. számokat Szentkirályi Károly;

120—126. számokat Szabó Zoltán;

127—134. számokat dr. Várady Miklós.

H i t e l e s i t j ü k:

Székelyhid, 1913. október 8.

Dr. Babós János.

Dr. Veress István.

Dr. Várady Miklós.

Szabó Zoltán.

Birósági ügyek.

Birósági ügyek.

155. sz.

Jegyzőkönyv

felvétellett Székelyhidon 1913. évi szeptember hó 22-ik napján d. u. 3 órakor az érmelléki reform, egyházmegye rendes biróságának mint közigazgatási biróságának a nagylétai reform. egyház elleni ügyben tartott tárgyalásáról.

JELENVOLTAK :

A biróság részéről : Végh József esperes mint a tárgyalást vezető és dr. Babós János gondnok. Szathmáry Sándor, Bányai László, Takács Zsigmond és Szabó Mihály egyházi és Konrád László s Farkas Fábor világi tanácsbírák, Szentkirályi Károly egyházmegyei aljegyző mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről : A nagylétai ref. egyház képviselőiben Bodor Pál felügyelő lelkész, Fekete Imre egyházgondnok, felebbező ; Balogh József nagylétai tanító.

Tárgyalás alatt van a következő közigazgatási birósági ügy : Balogh József nagylétai tanító felebbezése a nagylétai reform. egyháztanács 1913. aug. 10-én tartott ülésének 4. sz. határozata ellen.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-cz. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset? Nem.

Felhívja elnök a feleket és a képviselőket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk? Nincsen.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult, továbbá hogy a felek és tanúk szabályszerűen megidézettek.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége ellen nem tesznek-e kifogást? Nem.

Az elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Takács Zsigmond előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívta a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat és bizonyítékaikat terjesszék elő.

Balogh József nagylétai tanító előterjeszti kérelmét és annak indokait az írásban beadott felebbezésének tartalmával egyezően. Kijelenti, hogy régebben nem az egyháztanáctól, csak Marjai Péter volt lelkésztől kérte a kertválság megtérítését, illetve kiutalását.

A nagylétai reform. egyház képviselői egybehangozóan előadják, hogy Balogh József tanító e tárgyban máskor kérelmet hozzájuk nem intézett csak azt, amelyik a felebbezett határozat alapjául is szolgál. Valónak ösmerik el, hogy felebbezőnek kertje nincs.

Elnök ezután a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott határozatát.

ITÉLET.

Az egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság Balogh József nagylétai ref. tanító felebbezésének részben helyt ad, a nagylétai egyháztanács 1913. aug. 10-én 4. sz. a. hozott határozatát megváltoztatja és a nagylétai reform. egyházat arra kötelezi, hogy Balogh József tanítónak 1912. (Ezerkilencszáztizenkettő) évi január 1-től kezdődőleg évi 20 K (Husz korona) kertváltásdíjat fizessen.

INDOKOK.

Felek egybehangzó alóadásából megállapította a bíróság, hogy Balogh József tanítónak a nagylétai ref. egyház törvényszerű kertét nem ad, sem pedig annak ellenértékeként kerthasználati díjat nem folyósít, holott a „Népiskolai szervezet és szolgálati pragmatika“ 143. §-a minden tanító részére biztosítja a legalább 400 □-öl területű kert használatát, vagy pedig ennek évi 20 korona egyenértékét. A most hivatkozott és egyházmegyénkre is kötelező törvényszakasz rendelkezéséből kifolyólag a nagylétai reform. egyházzal szemben, mint-hogy Balogh József tanító részére természetben kerthasználatot nem biztosíthat, a törvényszerű évi 20 kor. egyenérték megfizetésének kötelezettségét megállapítani kellett.

A fizetés kezdő időpontjául a bíróság ezen törvényes intézkedés életbeléptetésének idejét, 1912. január 1-ét fogadta el és ezen időponttól kezdve kötelezte fizetésre a nagylétai egyházat, míg felebbezőnek ezen időpont előtti évekre vonatkozólag támasztott igényét jogosnak nem ismerte el.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az érdekelt felek közül jelen voltak: Bodor Pál felügyelő lelkész, Fekete Imre egyházgondnok, továbbá: Balogh József tanító.

Ezután elnök felhívta a jelenlevő feleket az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, avagy az ellen felebbeznek? Jelenlevő felek az ítéletben mindannyian megnyugodtak.

Végül a bíróság elnöke elrendeli, hogy a jelen nem volt feleknek az ítélet kiadmánya kézbesítették.

VÉGH JÓZSEF
egyházi elnök.

Dr. BABÓS JÁNOS
világi elnök.

SZENTKIRÁLYI KÁROLY
jegyzőkönyvvezető.

156. szám.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Székelyhidon 1913. évi szeptember hó 22. napján d. u. 4 órakor az érmelléki református egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak K. Tóth Sámuel álmosdi lelkész nyugdíjaztatása iránti ügyben tartott tárgyalásáról.

J e l e n v o l t a k :

A bíróság részéről: Végh József esperes, mint a tárgyalást vezető és dr. Babós János gondnok. Szathmári Sándor, Bányai László, Takács Zsigmond és Szabó Mihály egyházi és Konrád László s Farkas Gábor világi tanácsbírák, Szentkirályi Károly egyházmegyei aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész.

Tárgyalás alatt van az álmosdi reform. egyháztanácsnak K. Tóth Sámuel álmosdi ref. lelkész nyugdíjaztatása iránti kérvénye, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset? Nem.

Felhívja elnök a feleket és képviselőket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekelttségi kifogásuk? Nincsen.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai keliő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult, továbbá hogy a felek és tanúk szabályszerűen megidézettek.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége ellen nem tesznek-e kifogást? Nem.

Az elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Takács Zsigmond előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat és bizonyítékaikat terjesszék elő.

Ügyész indítványára előadó felolvassa a nagykállói m. kir. állami elmeógyógyintézet igazgatójának 1913. évi július 22-én kiállított bizonyítványát, amely szerint K. Tóth Sámuel már két év óta hűdéses elmezavarban szenved s betegsége gyógyíthatatlan. Ösmerteti a csatolt tagsági iv adatait és az egyházmegyei lelkészi nyugdíjintézeti bizottság üléséről felvett jegyzőkönyvet.

Elnök ezután a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott határozatát.

ITÉLET.

Az egyházmegyei bíróság mint közigazgatási bíróság kimondja, hogy Könyves Tóth Sámuel álmósi lelkész nyugdíjazandó.

INDOKOK.

A nagykállói m. kir. állami elmeógyógyintézet igazgatója által kiállított bizonyítvány által hiteles meg-

állapítást nyert a bíróság tagjai előtt amugy is köztudomásu szomorú tény, hogy K. Tóth Sámuel álmosdi lelkész több mint két éve hűdéses elmezavarban szenved és hogy nevezett lelkész elmebetegsége gyógyíthatatlan.

Minthogy nevezett ekként állásával járó kötelességei teljesítésére örökre képtelenné vált, az egyházmegyei lelkészi nyugdíjintézeti bizottság javaslatához képest megállapítani kellett, hogy K. Tóth Sámuel álmosdi lelkész nyugdíjazandó.

Elnök ezután felhívta az ítélet kihirdetésénél a felek közül egyedül jelen volt ügyészt, hogy az ítéletben megnyugszik-e, vagy felebbez?

Ügyész a kihirdetett ítéletben megnyugszik.

Végül a bíróság elnöke elrendeli, hogy az ítélet kiadmánya a jelen nem volt feleknek kézbesíttessék.

VÉGH JÓZSEF s. k.
egyházi elnök.

Dr. BABÓS JÁNOS s. k.
világi elnök.

SZENTKIRÁLYI KÁROLY s. k.
jegyzőkönyvvezető.

A m á s o l a t h i t e l é ü l :

VÉGH JÓZSEF
esperes.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Székelyhidon 1913. évi szeptember hó 22-ik napján d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor az érmelléki reform. egyházmegye rendes bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak a szalacsi reform. egyháztanács elleni ügyben tartott tárgyalásáról.

J e l e n v o l t a k :

A bíróság részéről: Végh József esperes, mint a tárgyalást vezető és dr. Babós János gondnok. Szathmáry Sándor, Bányai László, Takács Zsigmond és Szabó Mihály egyházi és Konrád László s Farkas Gábor világi tanácsbírák, Szentkirályi Károly egyházmegyei aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: A szalacsi ref. egyháztanács képviselőjében: Nagy Imre lelkész.

Felebbező Deák Sándor tanító szabályszerű idézés dacára nem jelent meg.

Tárgyalás alatt van Deák Sándor szalacsi tanitónak az egyháztanács 1913. aug. 13-ik napján tartott ülésének 4. sz. határozata elleni felebbezése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-cz. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való

nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset?

Nem.

Felhívja elnök a feleket és a képviselőket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogásuk?

Nincsen.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult, továbbá hogy a felek és tanúk szabályszerűen megidéztettek.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége ellen nem tesznek-e kifogást?

Nem.

Az elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Takács Zsigmond előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívta a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat és bizonyítékaikat terjesszék elő.

Nagy Imre lelkész előadja, hogy a szalacsi reform. egyháztanács korántsem tagadja meg előző határozatainak végrehajtását, csupán a jelenleg fennforgó súlyos gazdasági és időjárási viszonyok miatt ezidőszert képtelen arra. Az utak járhatatlanok, egy véka homokot sem lehet egy szekérrel elszállítani. De mihelyt a viszonyok javulnak első kötelessége lesz a panaszos tanító jogosnak elismert kérésének a teljesítése.

Elnök ezután a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott határozatát.

ITÉLET.

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság Deák Sándor felebvezését mint tárgytalant elutasítja és a szalacsi reform. egyháztanácsot a tanítói lakás megfelelő átalakítása tekintetében hozott határozatának végrehajtására felhívja.

INDOKOK.

Deák Sándor szalacsi tanító az egyháztanács 1913. aug. 13-án 4. sz. alatt hozott határozata ellen azért felebvezett, mert szerinte ezzel a presbyterium megtagadta a tanítói lakás megfelelő átalakítása tekintetében hozott határozatának végrehajtását.

Minthogy azonban a tárgyaláson megjelent lelkész előadásából a bíróság azt a meggyőződést merítette, hogy az egyháztanács érintett határozatának végrehajtását meg nem tagadta, csupán jelen időjárási viszonyok mellett azt nyomban végrehajtani a szükségességénél sokkal nagyobb áldozattal volna képes, ami a híveknek szükségtelen megterhelését vonná maga után, továbbá mivel az egyház a szükségességnek megfelelő átalakítások végrehajtására — mihelyt a viszonyok megengedik — készségét kinyilatkoztatta, — a felebvezést, mint tárgytalant, elutasítani, ennek dacára a szalacsi reform. egyháztanácsot az átalakítás szükségességének beismerése folytán e tekintetben hozott határozatának a lehető legrövidebb idő alatt leendő végrehajtására felhívni kellett.

Elnök megállapítja, hogy az ítéletki hirdetésnél az érdekelt felek közül jelen volt: Nagy Imre ref. lelkész.

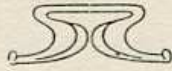
Ezután elnök felhívja a jelenlevő felet az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugcsznak-e az ítéletben, avagy az ellen felebveznek. Nagy Imre kijelentette, hogy az ítéletben megnyugszik.

Végül a bíróság elnöke elrendeli, hogy a jelen nem volt feleknek az ítélet kiadmánya kézbesítették.

VÉGH JÓZSEF
egyházi elnök.

Dr. BABÓS JÁNOS
világi elnök.

SZENTKIRÁLYI KÁROLY
jegyzőkönyvvezető.

Tárgymutató.

(A számok a jegyzőkönyvi számokat jelzik.)

Albisi egyház temetője	129
Albisi egyház 8000 koronás kölcsöne	131
Albisi egyház 400 korona közalapi tőkekamatot kér	148
Álmosdi egyház egyezsége a községgel	132
Álmosdi fitanítói díjlevél megerősítése	133
Bancsik János megválasztása a szalacsi tanítói állásra	112
Bályoki lelkészi s tanítói díjlevelek megerősítése	134
Belkőrű tűzbiztosítás pártolása	126/a
Bihardiószegi lelkészi állás betöltése	100
Bihardiószegi tanítói állás betöltése	101
Biharfélegyházai község évi 800 korona segélye	128
Biró Ilona megválasztása a margittai tanítónői állásra	113
Bónis Elemér megválasztása világi tanácsbírónak	93
Csokalyi egyház 750 kor. közalapi tőkekamatot kér	149
Esperes a gyűlést megnyitja	88
Esperes jelentése az e.-m. valláserkölcsei s anyagi állapotáról	90
Esperes időszaki jelentése	91
Építettő bizottság megalakítása	127
Éradonyi egyház 500 kor. segélyegyleti kérvénye	140
Érábrányi egyház 200 kor. segélyegyleti kérvénye	139
Érábrányi egyház 14,000 kor. tőkesegélyt kér	144
Érbogyoszlói egyház 590 kor. közalapi tőkekamatot kér	147
Érköbölkuti egyház 286 kor. segélyegyleti kérvénye	141
Érköbölkuti egyház 5,000 kor. közalapi tőkekamat segélyt kér	142
Érsemjéni egyház 20,000 kor. tőkesegélyt kér	145
Érsemjéni tanítói állás betöltése	105
Értarcsai egyház 10,000 kor. népiskolai tőkesegélyt kér	135
Értarcsai tanítói állás betöltése	111
Fazekas Imre kérelme káplántartási átalányért	117
Fekete Imre megválasztása a nagylétai tanítói állásra	110
Felsőderna tőkesegélyi kérvénye	143

Fias Kálmán megválasztása bihardiószegei lelkészi állásra	100
Fodor-alap	150
Gálospetrii egyház 12,000 korona tőkesegélyt kér	146
Gálospetrii tanítói állás ideiglenes betöltése	104
Gonda Eszter megválasztása a szalacsi tanítónői állásra	108
Gulácsy Sándor dr. ügyésszé választása	95
Gyűlés alkotó tagjainak számbavétele	89
Horváth Margit megválasztása a tóttii egyházban	106
Huszár Sándor megválasztása az ottományi egyházban	103
Iskolás gyermekeknek temetésjárásról visszavonása	124
Jegyzőkönyv hitelesítése	154
Kalmár István megválasztása nyug. int. pénztárnoknak	126/b
Kántor Péter megválasztása a margittai tanítói állásra	113
Kiss Sándor megválasztása a missiói bizottság elnöki állásra	97
Kovács Gusztáv megválasztása az ottományi egyházban	103
Kólyi egyház segélyegyleti kérvénye	138
Lelkeszi és kántori szolgálati díjak rendezése	123
Lelki gondozásról szóló szabályrendelet	125
Magyary Miklós tanácsbíró lemondásának visszavétele	98
Margittai tanítói és tanítónői állások betöltése	113
Missiói bizottság elnöki állásának betöltése	97
Monospetrii egyház segélyegyleti kérvénye	137
Molnár Antal tanítóegyleti elnök jelentése	118
Nagylétai lelkészi állás betöltése	99
Nagylétai tanítói állás betöltése	110
Országos lelkészi nyugdíjintézeti pénztárnok választása	126/b
Országos lelkészi egyesület elnökének lemondása	120
Országos szanatórium pártolására felhívás	119
Ottományi tanítói állások betöltése	103
Papszász Lajos világi tanácsbíróvá választása	93
Piskolti tanítónői állás betöltése	109
Radó József megválasztása a nagylétai lelkészi állásra	90
Szabó Lajos megválasztása a szalacsi tanítói állásra	107
Szalacsi tanítói állás betöltése	107, 112
Szalacsi tanítónői állás betöltése	108
Szalacsi I. II. leánytanítói állás díjlevelének változtatása	116
Szathmári Zoltán megválasztása az értarcsai tanítói állásra	111
Szavazatbontó bizottság kiküldése	114
Szavazatbontó bizottság jelentése	92
Szavazatok megsemmisítése	152
Szemere Mária megválasztása a székelyhidi egyházban	101

Székelyhidi egyház 7,000 kor. kölcsöne	130
Székelyhidi tanítói állás betöltése	101
Szentjobbi egyház biztosítási ügye	151
Szentjobbi egyház segélyegyleti kérvénye	136
Tanítói pályázatok meghirdetése	122
Tanítók eskütétele	115
Tóti leánytanítói állás betöltése	106
Tóth Jenő megválasztása az érsemjéni tanítói állásra	105
Tóth Ilona megválasztása a bihardiószezi leánytanítói állásra	102
Ürögi Erzsébet megválasztása a piskolti tanítói állásra	109
Vallásszérelmi ügyben utasítás	121
Vagyonleltárak megerősítése	153
Várady Miklós dr. világi főjegyzővé választása	93
Várady Miklós dr. lemondása az ügyészi állásról	94
Veress István dr. lemondása a főjegyzőségről, a bihardiószezi lelkészi állásról és a könyvtárnoki állásról	96
Zöld István ideiglenes megválasztása a gálospetrii tanítói állásra	104

Birósági ügyek.

Balogh József nagylétai tanító felebbezése	155
K. Tóth Sámuel álmósi lelkész nyugdíjazása	156
Deák Sándor szalacsi tanító felebbezése	157

BRÜNNER ADOLF
könyvnyomdája
SZÉKELYHID.